

kardját és nagyot sujtott... azaz sujtott volna... Szent László izmos karja elröpítette a kun kardját és ez darabokban hullt a földre... maga a kun is eltántorodott és véres fejjel bukott a földre.

A többi négy elfutott.

Matyi szeme élénken csillogott. El is feledkezett az elemóziáról... majd halkán mondta:

— Én is ilyen hős szeretnék lenni, erős, bátor... óh, csak volna most itt néhány kun... Alig mondta ezt, nagy zsvivaj hallatszott. Matyi fölugrott és egy-két pillanat múlva már el is tűnt. Sanoczky utána ment.

Az erdőben öt fiú verekedett. Matyi éles szeme csakhamar észrevette, hogy négy fiú egyet püföl.

— No, megálljatok — gondolta Matyi — majd adok nektek. Ott termett a legizmosabb fiú mellett, átkarolta, egyetkettőt csavarintott rajta és nyekk: a fiú nagyot zuhant... Erre a többiek elfutottak...

Most érkezett oda Sanoczky:

— Derék dolog volt, fiam. Ha így folytatod, Szent László méltó utódja leszel... És ez a kis fiú? (Sanoczky az ottmaradt gyerekekre mutatott.)

— Ezt verték, — mondta Matyi — mert megzavarta csúnya játékukat. Azzal játszottak, hogy egy szegény asszony öszszegyűjtött gallyát széjjelhányták...

— Jó szíved van, Matyikám...

* * *

Igy nőtt fel a gyermek Mátyás. Bátor volt, okos, védte a gyámoltalant és sok jót tett... Ezért ütötte lovaggá édesapja 1451-ben.

A hű testvér.

Szilágyi Erzsébet, Hunyadi László és Mátyás édesanyja, az ablaknál ült. Nézte a tájat, amely a tavaszi napfényben új életre ébredt. A szomorú asszony el-elnézte a patak kanyargó vizét, de gondolatai Budán jártak. Igen, ott jártak, mert Budán tartózkodott nagyobbik fia: László.

A király ugyan megesküdött, hogy a Hunyadi fiúkat nem fogja bántani, de az anya mégis aggódott... Csak egy volt, ami vigasztalta, otthon, Vajdahunyadon maradt kisebbik fia: Mátyás. Ám a hű testvérnek nem volt maradása. Hajtotta, ösztökelte a testvéri szeretet... Rohant volna Budára, de sajnálta édesanyját... Sokszor ment szobájába, hogy no: én most Budára megyek... és mégse ment. Maradt.

Egyszer szomorú hír érkezett Budáról. Azt suttogták: László élete veszedelemben forog. Mátyásnak most már nem volt maradása...

— De fiam, — mondta édesanyja, — ne rohanj veszedbe... Ezer veszedelem les rád Budán...

— Drága anyám, — szólalt meg Mátyás, — nem félek sen-

kitől, csak a jó Istentől. Nekem Budán a helyem, mert bátyám is ott van...

— És ha fogságba vetnek?

— Ám vessenek... kiszabadít a nemzet engemet...

Mátyás későn ért Budára és mint édesanyja mondta: vesztére ment a fővárosba. Elfogták. A fiatal magyar király, V. László, magával vitte Bécsbe és ott hagyta. A magyar király Prágába menekült. Menekült a magyarok haragja elől, de a lelkiismerete elől sehová sem tudott menekülni. Sápadtan, remegve bujkált a Hradsin szobáiban... Lelkiismerete üldözte.

S míg a fiatal magyar király nyugtalanul, álmatlanul töltötte nappalait-éjjeleit, Mátyás nyugodtan ült Bécs várában és még az örök csúfolkodása sem zökkentette ki nyugalmaiból. Ám örökké ez nem mehet. A fiatal Mátyás önérzetes volt...

Egyszer a folyosón ült. A beáramló őszi napfényben süt-kérezett. Fején a napsugarak aranylottak...

— Ni, ni — vihogott az egyik ör, — itt ül a magyarok királya... Trónja is van...

Az örök kacajra fakadtak. Azért nevettek, mert Mátyás zsámolyon ült. Ezt nevezte el a gúnyolódó ör trónnak...

Mátyásnak sem kellett több. Fölpattant. Zöldes szemében oly harag villámlott, hogy az örök ijedtükben elnémultak...

— Leszek én még a ti királyotok is! — mondta büszkén Mátyás.

Aztán az egyik örre mutatott:

— Hajlongani fogsz még előttem, pedig akkor öreg lesz a derekad...

Az ör, akit Bäcker-nek hívtak, nem mert nevetni. De magában azt gondolta: beszélhetsz... magad sem hiszed, amit mondasz...

Egyszerre lódobogás hallatszott. Az örök az ablakokhoz siettek. Húsz-harminc katona ugrott le a lovakról és vezetőjük előkaparászta a pecsétes írást. Átnyujtotta Bäckernek. Nézi a meglepett ör az írást, dörgöli szemét... Nem akarja hinni, ami az írásban áll:

— Parancsolom, hogy a fogoly Mátyást azonnal engedjék el!

Bäcker meghajolt és rögtön teljesítette a magyar király parancsát... Mátyás cseh lovasok társaságában Prága felé tartott... Senki sem zavarta gondolataiban. A katonák nem is sejtették, hogy a nagyeszű Mátyás sokat elsajátított beszédük-ből... Mátyás V. Lászlóra gondolt... Milyen lesz a találkozás? Mer-e majd V. László a szemébe nézni?

Amikor Mátyás a Hradsinba ért, egyenesen a magyar király szobájába vitték.

— Most nézz a szemembe, ha mersz — gondolta Mátyás...

De a magyar király nem nézhetett Mátyás szemébe, mert holtan feküdt ágyában.

(Avar Gyula: Mátyás király).